

Suvestinė redakcija nuo 2020-07-17

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-05-26, i. k. 2020-11162

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „MIESTO IR PRIEMIESTINIO VIEŠOJO TRANSPORTO PRIEMONIŲ PARKO ATNAUJINIMAS, SKATINANT NAUDOTI ELEKTRA, BIOMETANU, SUSLĖGTOMIS GAMTINĖMIS DUJOMIS, SUSKYSTINTOMIS GAMTINĖMIS DUJOMIS VAROMAS TRANSPORTO PRIEMONES“ VALSTYBĖS PAGALBOS SCHEMOS PATVIRTINIMO

2020 m. gegužės 26 d. Nr. D1-302
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 papunkčiu ir Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 47 punktu,

tvirtinu Klimato kaitos programos priemonės „Miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas, skatinant naudoti elektra, biometanu, suslėgtomis gamtinėmis dujomis, suskystintomis gamtinėmis dujomis varomas transporto priemonės“ valstybės pagalbos schemą (pridedama).

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2020 m. gegužės 13 d. raštu
Nr. (9.8E-35)6V-606

**KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „MIESTO IR PRIEMIESTINIO
VIEŠOJO TRANSPORTO PRIEMONIŲ PARKO ATNAUJINIMAS, SKATINANT
NAUDOTI ELEKTRA, BIOMETANU, SUSLĖGTOMIS GAMTINĖMIS DUJOMIS,
SUSKYSTINTOMIS GAMTINĖMIS DUJOMIS VAROMAS TRANSPORTO
PRIEMONES“**

VALSTYBĖS PAGALBOS SCHEMA

Eil. Nr.	Pagrindiniai elementai	Paaiškinimas
1.	Teisinis pagrindas	<p>Schema parengta vadovaujantis:</p> <p>2014 m. birželio 17 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (toliau – Reglamentas Nr. 651/2014), I skyriaus ir 36 straipsnio nuostatomis, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/1084¹;</p> <p>2020 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatoje priemonei numatytu finansavimu;</p> <p>2020 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatos detalizuojančiame plane priemonei numatytu finansavimu ir paramos kriterijais; aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p>
2.	Planuojama skirti finansavimo suma	20 mln. Eur (dvidešimt milijonų eurų) – Klimato kaitos programos lėšos.
3.	Schemos galiojimo trukmė	Investicijos pagal šią schemą bus vykdomos Reglamento Nr. 651/2014 taikymo laikotarpiu, t. y. iki 2020 m. gruodžio 31 d. Jei bus priimtas naujas reglamentas, pakeisiantis Reglamentą Nr. 651/2014, arba Reglamento Nr. 651/2014 galiojimas bus pratęstas, investicijų teikimas pagal šią schemą gali būti pratęstas.
4.	Vartojamos sąvokos	Vartojamos sąvokos atitinka Reglamente Nr. 651/2014 apibrėžtas sąvokas.
5.	Remiama veikla	<p>Klimato kaitos programos lėšomis tinkamos finansuoti išlaidos:</p> <p>5.1. naujų neeksploatuotų transporto priemonių keleiviams vežti, kurioms (kiekvienai) taikomos 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo nuostatos, ir 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1161, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones, įsigijimui:</p> <p>5.1.1. elektra varomų (transporto priemonių elektra gali būti tiekiamą įvairiais būdais: įkrovimo jungtimis iš įkrovimo stotelių, trolėjomis, naudojant pantografus, iš įkraunamų akumuliatorių, indukcijos būdu ir kitais būdais, naudojant bet kokias šių būdų kombinacijas), neturinčių vidaus degimo variklių, išskyrus, kai vidaus degimo variklyje naudojamos tik 1.1.2–1.1.3 papunkčiuose nurodytos kuro rūšys;</p> <p>5.1.2. naudojančių biodujas;</p>

¹ OL 2017 L 156, p. 1.

		<p>5.1.3. naudojančių suslėgtąsias arba suskystintąsias gamtines dujas;</p> <p>5.1.4. naudojančių vandenilį;</p> <p>5.1.5. naudojančių bet kokią 5.1.1–5.1.4 papunkčiuose išvardytų energijos tipų kombinaciją.</p>
6.	Papildomi reikalavimai subsidijos lėšomis įsigyjamos transporto priemonėms	<p>Transporto priemonės privalo atitikti šiuos minimalius reikalavimus:</p> <p>6.1. kelių transporto priemonė turi atitikti I, II ir A klasių keleivinėms transporto priemonėms keliamus reikalavimus, nustatytus Jungtinių Tautų transporto priemonių taisyklėje Nr. 107, kuri skelbiama https://eur-lex.europa.eu/legal_content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A42015X0618%2801%29 (negalima įsigyti III ir B klasės transporto priemonių);</p> <p>6.2. įrengta bent 1 vieta neįgaliesiems ir (ar) specialiųjų poreikių turintiems žmonėms su vežimėliu tvirtinimo diržai, bėgeliai ar kita vežimėlio tvirtinimo įranga);</p> <p>6.3. aprūpinta neįgaliesiems ir (ar) specialiųjų poreikių turintiems žmonėms pritaikytais vairuotojo informavimo mygtukais apie išlipimą ir specialiu piktograminiu žymėjimu (transporto priemonės išorėje ir viduje);</p> <p>6.4. įrengtos keleivių informavimo priemonės (vaizdinės ir garsinės), atitinkančios reikalavimus, nustatytus Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1998 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 55 „Dėl Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;</p> <p>6.5. neįgaliųjų su vežimėliais ir (ar) specialiųjų poreikių turinčių žmonių įlaipinimas ir (ar) įvažiavimas, išlaipinimas ir (ar) išvažiavimas numatytas per šonines duris;</p> <p>6.6. keleivių įlipimo ir (ar) išlipimo pakopos ir grindų briaunos turi būti pažymėtos ryškiu kontrastiniu žymėjimu;</p> <p>6.7. įrengta vaizdo stebėjimo sistema keleivių ir vairuotojų saugumui užtikrinti, leidžianti stebėti visą transporto priemonės saloną;</p> <p>6.8. transporto priemonė ar jos dalis, kurioje neįgalieji ir (ar) specialiųjų poreikių turintys žmonės su vežimėliu įlaipinami ir (ar) išlaipinami, turi būti žemagrindė;</p> <p>6.9. įdiegtas išorinis keleivių įlipimo ir (ar) išlipimo durų apšvietimas, veikiantis transporto priemonei sustojus ir atidarius duris;</p> <p>6.10. įdiegta antialkoholiniu variklio užraktu (alkoholio matuokliu, sujungtu su variklio paleidimo mechanizmu ir galinčiu blokuoti variklio paleidimą, jeigu į jį kvepiamame ore alkoholio koncentracija viršija numatytąją).</p>
7.	Kiti reikalavimai pareiškėjams	<p>Kiti reikalavimai:</p> <p>7.1. pareiškėjai, už subsidijų lėšas įsigiję naujas transporto priemones, naudojamas transporto priemones turės pakeisti įsigytais senas nurašydami ir sunaikindami (kiek vnt. perka, tiek sunaikina). Naujai įsigyjamų autobusų skaičius turi būti atitikti atiduodamų sunaikinti transporto priemonių ir, pagal Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklės, patvirtintas aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 710 „Dėl Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, gavęs eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimą (toliau – ENTP), šią transporto priemonę išregistravęs iš Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro;</p> <p>7.2. pareiškėjas privalo naudoti transporto priemones nors 5 m., per kurias negali jų perleisti, perduoti, parduoti, išnuomoti, įkeisti;</p> <p>7.3. projekto vykdytojas turi apdrausti projektui įgyvendinti skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtų lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikų ne trumpesiam kaip 5 metų laikotarpiui;</p> <p>7.4. projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad ilgalaikis materialusis turtas, kuris</p>

		<p>įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtų lėšų, būtų naudojamas ir prižiūrimas vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis ir visą 5 metų laikotarpį jo techninė būklė atitiktų teisės aktų reikalavimus;</p> <p>7.5. pareiškėjo įsigytų ir Lietuvos teritorijoje naudojamų transporto priemonių suvartojamų degalų ir (ar) energijos balanse iš AEI pagamintų degalų ir (ar) energijos dalis kiekvienais metais, 5-ių metų laikotarpiu, turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc.</p> <p>7.5.1. degalų balanse iš AEI pagamintų degalų ir (ar) energijos dalis gali būti papildyta fiziniiais degalų įmaišymais ir (ar) tiesioginiu elektros energijos naudojimu arba panaudojant AEI kilmės garantijas, kaip numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 28 ir 29 straipsniuose.</p>
8.	Paraiškų (finansuotinių projektų) atrinkimas	<p>Paraiškas priima, vertina ir atrenka Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA) per atvirą, skaidrų procesą užtikrindama laisvą konkurenciją, vienodą ir sąžiningą traktavimą. Projektus vertina, atrenka ir prižiūri APVA vadovaudamasi aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais susijusiais teisės aktais.</p> <p>Paraiškų atrankos būdas – konkursas. Remiantis numatytais atrankos kriterijais – aplinkosauginis efektyvumas (didesni ŠESD sutaupymai per išleistą paramos eurą – daugiau balų); pareiškėjo savarankiško įnašo į projekto finansavimą dydis; 10 papildomų balų skiriama jei pareiškėjas ketina įsigyti tik elektra varomas transporto priemones.</p> <p>Su paraiška APVA privalomi pateikti dokumentai:</p> <p>8.1. patvirtintą pareiškėjo įstatų (nuostatų ir (ar) statuto) kopiją, jeigu ši informacija neprieinama viešai ar nepaskelbta registruose;</p> <p>8.2. kopiją licencijos, kuria suteikiama teisė verstis keleivių vežimo veikla;</p> <p>8.3. detalią numatomos pirkti įrangos techninę specifikaciją (planuojamų įsigyti transporto priemonių aprašymą; technines charakteristikas; transporto priemonių skaičių, preliminarines kainas ir pan.);</p> <p>8.4. finansavimo šaltinius pagrindžiančius dokumentus (banko ar kitos kredito įstaigos paskola, lizingas, pareiškėjo nuosavos lėšos arba deklaracija, kokie finansavimo šaltiniai ir kokiu būdu bus gaunami);</p> <p>8.5. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžetą (sudarytos pirkimo sutartys, komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas ir kainininkus ar kt.);</p> <p>8.6. įmonės statusą pagrindžiantys dokumentai;</p> <p>8.7. kiti kvietime teikti paraiškas nurodyti dokumentai.</p>
9.	Subsidijų gavėjai (pareiškėjai)	<p>Subsidijos Klimato kaitos programos lėšomis galės būti teikiamos: miesto ir priemiestinio viešojo transporto savivaldybių teritorijoje keleivių vežimo veiklą vykdančioms juridiniams asmenims, turintiems teisę vežti keleivius kompetentingų įstaigų (<i>išduodančių leidimus vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais: vietinio (miesto ar priemiestinio) reguliaraus susisiekimo – atitinkamos savivaldybės institucijų arba jos įgaliotų įstaigų</i>) nustatytais reguliariojo susisiekimo maršrutais (vežėju gali būti ir juridiniams asmenims, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžetų arba kitų valstybės ar savivaldybių fondų lėšų, arba kontroliuojama (valdoma) valstybės ar savivaldybių institucijų), su kuriomis sudarytos viešųjų paslaugų teikimo sutartys.</p>
10.	Remiamas sektorius	Transporto sektorius.
11.	Finansavimo dydis vienam pareiškėjui	<p>- 55 % tinkamų finansuoti išlaidų, kai pagalba teikiama didelėms įmonėms;</p> <p>- 60 % tinkamų finansuoti išlaidų, kai pagalba teikiama mažosioms ir vidutinėms įmonėms.</p> <p>Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui yra 10 mln. eurų.</p>

		Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas).
12.	Projektų priežiūra ir administravimas	Projektus APVA prižiūri ir administruoja vadovaudamasi aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais susijusiais teisės aktais.
13.	Pagalbos sumavimas, suteikimo kontrolė ir stebėseną	<p>Investicijoms iš Klimato kaitos programos taikomos Reglamento Nr. 651/2014 8 straipsnio nuostatos.</p> <p>APVA pagalbos skaičiavimus, suteikimo kontrolę ir stebėseną vykdo, saugo dokumentus apie suteiktą pagalbą pagal Reglamento Nr. 651/2014 7 ir 12 straipsnio nuostatas.</p> <p>APVA teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registre registruoja vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatais² ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis³.</p> <p>Vadovaujantis Reglamento Nr. 651/2014 9 straipsnio reikalavimais (kai skirta pagalbos suma viršija 500 000 Eur), informaciją dėl suteiktų valstybės pagalbos sumų Aplinkos ministerija per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos skelbia Valstybės pagalbos skaidrumo svetainėje.</p>
14.	Netinkamos investicijos	Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos investicijos, nurodytos Reglamento Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse ir aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo 66 punkte.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-423](#), 2020-07-15, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15860

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-423](#), 2020-07-15, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15860

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. D1-302 „Dėl klimato kaitos programos priemonės „Miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas skatinant naudoti elektra, biometanu, suslėgtomis gamtinėmis dujomis, suskystintomis gamtinėmis dujomis varomas transporto priemonės“ valstybės pagalbos schemos patvirtinimo“ pakeitimo

² Patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“.

³ Patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.